basisschool de garve

Sociaal veiligheidsplan

Doel van dit plan

Dit plan beschrijft hoe basisschool De Garve sociale, psychische en fysieke veiligheid preventief bevordert, signalen tijdig herkent, handelt bij incidenten en systematisch monitort en verbetert. Het vormt samen met het pedagogisch beleid, het burgerschapsplan, de meldcode, de klachtenregeling en het protocol schorsen en verwijderen het veiligheidsbeleid van de school.

Vastgesteld: 27-10-2026
Evaluatie: jaarlijks

1. Uitgangspunten en wettelijke basis

De Garve wil een school zijn waar iedere leerling zich gezien, gehoord, geaccepteerd en veilig voelt. Veiligheid is geen losstaand protocol, maar zichtbaar in het dagelijks pedagogisch handelen, de omgang tussen leerlingen en volwassenen, de inrichting van toezicht, de lessen en de wijze waarop incidenten worden hersteld en opgevolgd.

De school geeft invulling aan de zorgplicht sociale veiligheid door:

- Een samenhangend en preventief veiligheidsbeleid te voeren;
- De veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen ten minste jaarlijks te monitoren met een gestandaardiseerd, valide en betrouwbaar instrument dat een representatief en actueel beeld geeft;
- De uitkomsten aantoonbaar te analyseren, waar nodig verbetermaatregelen te nemen en de werking daarvan te evalueren;
- Een herkenbaar aanspreekpunt voor leerlingen en ouders (coördinator voor het beleid tegen pesten) aan te wijzen;
- Op te treden tegen pesten, discriminatie, agressie, geweld, seksuele grensoverschrijding en andere vormen van sociale onveiligheid;
- Te handelen volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de geldende meld-, overleg- en aangifteplichten bij vermoedens van seksuele misdrijven.

<u>Aansluiting Inspectie PO</u>
Dit plan sluit aan bij het actuele onderzoekskader PO, in het bijzonder VS1 Veiligheid en VS2 Schoolklimaat. Burgerschap valt daarnaast onder OP0 Basisvaardigheden.

2. Schoolcontext, visie en basiswaarden

De Garve staat in een hechte dorpsgemeenschap. Veel leerlingen ontmoeten elkaar ook buiten school, bijvoorbeeld in het dorp en bij sportverenigingen. Dat geeft verbondenheid en sociale controle. Tegelijkertijd is de diversiteit waarmee leerlingen vanzelfsprekend in aanraking komen relatief beperkt en kan een hechte groep ook leiden tot geslotenheid of buitensluiting. Daarom besteden we bewust aandacht aan erbij horen, perspectief nemen, omgaan met verschillen en het herkennen van groepsprocessen.

Onze sociale veiligheid is verbonden met onze burgerschapsvisie. We werken vanuit respect, solidariteit, betrokkenheid, verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en vrijheid van meningsuiting. Deze waarden sluiten aan bij de basiswaarden van de democratische rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Voor De Garve betekent dit concreet:

- Iedereen hoort erbij en mag zichzelf zijn, binnen de grenzen van de veiligheid en rechten van anderen;
- We luisteren naar verschillende perspectieven en spreken elkaar respectvol aan;
- We nemen verantwoordelijkheid voor ons eigen gedrag én voor het welzijn van de groep;
- We wijzen discriminatie, uitsluiting, intimidatie, geweld en onverdraagzaamheid af;
- We leren leerlingen conflicten vreedzaam op te lossen en waar mogelijk relaties en schade te herstellen;

3. Wat verstaan wij onder sociale veiligheid?

Een leerling is veilig wanneer zijn of haar sociale, psychische en fysieke veiligheid niet door handelingen van anderen wordt aangetast. We kijken daarbij zowel naar feitelijke incidenten als naar de ervaren veiligheid en het welbevinden.

Domein	Voorbeelden	Onze inzet
Sociaal	pesten, buitensluiten, discriminatie, online pesten, groepsdruk	positieve groepsnorm, toezicht, gesprekken, herstel
Psychisch	bedreigen, vernederen, intimidatie, angst, seksuele grensoverschrijding	signaleren, begrenzen, steun, vertrouwensroute
Fysiek	slaan, schoppen, duwen, vernieling, onveilige situaties	toezicht, directe interventie, risicoanalyse en opvolging

<u>Pesten, plagen en conflict</u>
We spreken van pesten wanneer sprake is van negatieve intentie, herhaling/duur en een machtsverschil. Plagen is doorgaans wederkeriger en niet structureel op dezelfde leerling gericht. Een conflict is een verschil van mening of belang. De aanpak verschilt daarom: niet ieder conflict is pesten, maar ieder signaal van onveiligheid nemen we serieus.

4. Preventief pedagogisch handelen

De sterkste veiligheidsaanpak begint vóórdat er incidenten zijn. De Garve werkt daarom schoolbreed aan een voorspelbaar, positief en inclusief pedagogisch klimaat.

- Gouden en zilveren weken: groepsvorming, vier Gouden Regels, verwachtingen expliciteren en oefenen;
- Modelgedrag: volwassenen leven gewenst gedrag, respectvolle communicatie en herstel voor;
- Gedragsinstructie: gewenst gedrag wordt concreet voorgedaan, geoefend, bekrachtigd en waar nodig opnieuw aangeleerd;

- Rots en Water, judolessen, kringgesprekken, rijke teksten en boeken, Faqta/Wereldburger, Jeugdjournaal/Klokhuis, GGD- en Haltlessen waar passend;
- Burgerschapsdoelen rond diversiteit, solidariteit en democratische cultuur worden doelgericht en herkenbaar verbonden aan het schoolklimaat;
- Leerlingparticipatie via kindgesprekken, leerlingparlement/klassenvergadering en gezamenlijke afspraken.

Gedragskundige verdieping
Vanuit de opgebouwde expertise rond gedrag werken we niet alleen incidentgericht, maar ook functioneel en relationeel. We kijken naar wat gedrag uitlokt en in stand houdt, naar groepsdynamiek en naar wat een leerling nodig heeft om ander gedrag te kunnen laten zien. Daarbij gebruiken we onder meer observaties, individuele kindgesprekken, herstelgesprekken en rollenspellen om situaties te oefenen en/ of na te bespreken.

Uitgangspunt
Gedrag wordt begrensd waar dat nodig is, maar de leerling wordt niet gereduceerd tot zijn gedrag. We combineren duidelijke grenzen met relatie, autonomie, competentie en herstel.

5. Toezicht en risicomomenten

De school organiseert actief toezicht op momenten en plaatsen waar risico op onveiligheid groter is, zoals pauzes, gangen, kleedruimten en overgangen tussen activiteiten. Teamleden voelen zich verantwoordelijk voor alle leerlingen en spreken ook leerlingen uit andere groepen aan.

- Vanaf 8.15 uur is een directeur of ambulante medewerker op het plein aanwezig en maakt actief contact;
- Leerkrachten verwelkomen leerlingen persoonlijk bij de lokaaldeur;
- Voor plein, gangen, in- en uitgangen en overgangen zijn teamafspraken over toezicht en gewenst leerlinggedrag;
- Signalen uit toezicht worden gedeeld wanneer patronen, locaties of groepen extra aandacht vragen;
- Bij verhoogd risico wordt tijdelijk extra toezicht georganiseerd en vastgelegd wie waarvoor verantwoordelijk is.

6. Signaleren, melden en laagdrempelig hulp vragen

Leerlingen, ouders en medewerkers moeten weten waar zij terechtkunnen. Een melding kan mondeling, via de leerkracht, directie, intern begeleider, antipestcoördinator of vertrouwenspersoon worden gedaan.

We gebruiken meerdere signaleringsbronnen: dagelijkse observaties, kindgesprekken, oudercontact, IEP Hart & Handen, de jaarlijkse monitor sociale

veiligheid/leerlingtevredenheid, incidentregistratie, verzuim- en zorgsignalen en informatie uit teamoverleg.

7. Cyberpesten en online gedrag

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig en prettig voelen, zowel op school als online. Digitale media maken een belangrijk onderdeel uit van het leven van kinderen. Zij gebruiken internet, sociale media, online games en chatprogramma's om te leren, te communiceren en plezier te hebben. Naast de vele mogelijkheden brengt online contact ook risico's met zich mee, zoals cyberpesten.

Cyberpesten is het pesten van anderen via digitale middelen, zoals sociale media, berichtenapps, online games of e-mail. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het versturen van kwetsende berichten, het verspreiden van roddels, het plaatsen van vervelende foto's of filmpjes, het buitensluiten van anderen in groepsapps of het voordoen als iemand anders.
Online pesten kan grote gevolgen hebben. Berichten en foto's kunnen zich snel verspreiden en blijven vaak lang zichtbaar. Hierdoor kan een kind zich onveilig, verdrietig of buitengesloten voelen.

<u>Onze aanpak</u>
Wanneer signalen van cyberpesten worden opgevangen, nemen wij deze serieus en gaan wij in gesprek met de betrokken leerlingen en ouders.
Onze aanpak is gericht op:

- Het voorkomen van pestgedrag;
- Het bevorderen van respectvol online gedrag;
- Het tijdig signaleren van problemen;
- Het begeleiden van leerlingen bij conflicten;
- Het samenwerken met ouders om oplossingen te vinden.

<u>Preventie en mediawijsheid</u>
Tijdens de schoolloopbaan besteden wij aandacht aan sociale vaardigheden, digitale geletterdheid en mediawijsheid. Leerlingen leren hoe zij verantwoord omgaan met internet, sociale media en online communicatie. Daarbij besteden we aandacht aan onderwerpen zoals privacy, respectvolle communicatie, online veiligheid en de gevolgen van online gedrag.

<u>Samenwerking met ouders</u>
Een veilige online omgeving creëren we samen. Wij vragen ouders om interesse te tonen in het online gedrag van hun kind, afspraken te maken over internetgebruik en eventuele zorgen tijdig met school te bespreken. Wanneer ouders of leerlingen te maken krijgen met online pesten, raden wij aan hiervan bewijzen te bewaren, zoals screenshots of berichten, zodat we samen kunnen bekijken welke ondersteuning nodig is.

Meldingen
Leerlingen die te maken krijgen met cyberpesten, of zien dat een ander wordt gepest, kunnen altijd terecht bij hun leerkracht. Samen zoeken we naar een passende oplossing. We moedigen kinderen aan om online problemen niet voor zichzelf te houden, maar hierover te praten met ouders, leerkrachten of andere vertrouwde volwassenen.

8. Handelingsroute bij pesten en sociale onveiligheid

1. Veiligheid eerst – Stop grensoverschrijdend gedrag, scheid betrokkenen indien nodig, bied steun en bepaal of extra toezicht of acute hulp nodig is. Informeer teamleden over incident.

2. Feiten en beleving in kaart – Luister afzonderlijk naar betrokken leerlingen. Leg datum, plaats, gedrag, gevolgen, betrokkenen en reeds genomen acties feitelijk vast. Vermijd snelle conclusies. Vul het incidentregistratieformulier in.

3. Duiden – Bepaal of sprake is van plagen, conflict, pesten, discriminatie, agressie, seksuele grensoverschrijding of een andere veiligheidskwestie. Kijk naar herhaling, machtsverschil, intentie, groepsdynamiek en kwetsbaarheid.

4. Ouders betrekken – Informeer ouders/verzorgers tijdig en passend. Bespreek feiten, zorgen, veiligheidsafspraken en de vervolgstappen.
5. Plan van aanpak – Maak concrete afspraken: gewenst gedrag, ondersteuning, toezicht, herstel, verantwoordelijkheden en een evaluatiedatum. Betrek IB, gedragsspecialist en directie bij ernstige of terugkerende situaties.

6. Herstel en groepsaanpak – Werk waar verantwoord aan herstel van schade en vertrouwen. Bespreek groepsnormen zonder slachtoffers te belasten of leerlingen publiekelijk aan te wijzen. Zet zo nodig een gerichte groepsinterventie in.

7. Volgen en evalueren – Controleer actief of de onveiligheid daadwerkelijk stopt. Spreek afzonderlijk met betrokken leerlingen en ouders. Leg uitkomsten vast en stel de aanpak bij wanneer doelen niet worden bereikt.

8. Opschalen – Bij ernstige of blijvende onveiligheid: directie en bestuur betrekken en handelen volgens relevante protocollen, meldcode, klachtenregeling en zo nodig schorsen/verwijderen. Externe partners worden alleen betrokken wanneer hun rol passend en noodzakelijk is.

Belangrijk bij herstelgesprekken
Een herstelgesprek vindt pas plaats wanneer de veiligheid voldoende is, deelname verantwoord is en er geen druk op het slachtoffer ontstaat om te vergeven of het probleem “samen” op te lossen.

9. Specifieke veiligheidsroutes

Niet ieder incident volgt uitsluitend de pestaanpak. Bij specifieke signalen gelden aanvullende wettelijke of schoolbrede routes:

- Huiselijk geweld/kindermishandeling: handelen volgens de Meldcode en het interne stappenplan.
- Seksuele intimidatie of vermoeden van een seksueel misdrijf door een met taken belast persoon: directie/bestuur volgen de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht.
- Discriminatie, racisme, antisemitisme, islamofobie, LHBTIQ+-gerelateerde uitsluiting of andere onverdraagzaamheid: direct begrenzen, registreren, slachtoffer ondersteunen en nagaan wat nodig is voor groep en curriculum.
- Online pesten of bedreiging buiten school: school handelt wanneer dit de veiligheid, verhoudingen of het leren op school beïnvloedt en stemt zo nodig met ouders/partners af.
- Fysiek geweld of acute dreiging: veiligheid herstellen, passende medische/politiehulp inschakelen indien noodzakelijk en incident opvolgen volgens schoolafspraken.

10. Monitoring, analyse en kwaliteitscyclus

De jaarlijkse monitor is geen eindpunt maar onderdeel van een vaste verbetercyclus. De school combineert kwantitatieve gegevens met kwalitatieve signalen om zicht te houden op alle leerlingen en op mogelijke verschillen tussen groepen.

Moment	**Bron**	**Analyse**	**Vervolg**
Doorlopend	incidenten, observaties, meldingen	patronen in gedrag, plek, tijd, betrokken groepen	directe acties en teamafspraken
2× per jaar	IEP Hart & Handen	welbevinden en sociaal-emotionele signalen	kindgesprekken / groepsaanpak / ondersteuning
Jaarlijks	wettelijke monitor sociale veiligheid	ervaren veiligheid, aantasting veiligheid, welbevinden; school- en groepsniveau waar mogelijk	analyse in team/directie, verbeterdoelen en evaluatie
Minimaal jaarlijks	gerichte groepsanalyse waar nodig	verbondenheid, buitensluiting, posities en groepsdynamiek	gerichte interventie en herhaalde meting

De directie borgt dat de wettelijk vereiste samenvatting van de monitorgegevens tijdig via de aanbieder aan de Inspectie van het Onderwijs wordt aangeleverd. De school legt jaarlijks vast: wat valt op, welke groepen of situaties vragen aandacht, welke maatregel volgt, wie verantwoordelijk is, wanneer wordt geëvalueerd en wat het effect is.

<u>Streefdoelen</u>
We formuleren geen absoluut doel van “100% veilig” of “nul incidenten”, omdat meldingen ook kunnen wijzen op een open meldcultuur. Onze ambitie is dat leerlingen zich aantoonbaar veilig en geaccepteerd voelen, dat signalen laagdrempelig worden

gemeld, dat ernstige aantasting zo veel mogelijk wordt voorkomen en dat negatieve trends of opvallende groepsverschillen leiden tot tijdige, aantoonbare verbeteracties.

11. Rollen en verantwoordelijkheden

Rol	Verantwoordelijkheid
Directie	zorgplicht, vaststelling en borging beleid, ernstige incidenten, wettelijke meldplichten, kwaliteitscyclus en middelen
Leerkracht	preventief pedagogisch klimaat, signaleren, begrenzen, registreren, oudercontact en uitvoeren afspraken
IB	analyse, ondersteuning bij complexe casuïstiek, groepsdynamiek, handelingsplannen, consultatie en evaluatie
Antipestcoördinator / gedragsspecialist	coördineert beleid tegen pesten, bewaakt actualiteit en uitvoering, is herkenbaar aanspreekpunt voor leerlingen en ouders en adviseert team/directie
Vertrouwenspersoon	laagdrempelig aanspreekpunt bij klachten over ongewenste omgangsvormen en verwijst naar passende route
Leerlingen	oefenen gewenst gedrag, melden onveiligheid, respecteren grenzen en dragen bij aan een inclusieve groep
Ouders/verzorgers	delen signalen, werken samen aan afspraken en weten bij wie zij met zorgen terechtkunnen

Op het moment van vaststelling worden de actuele namen en contactgegevens van de functionarissen opgenomen in de schoolgids en/of op de website. In het huidige plan staan als aanspreekpunten bij pesten:

- Hester Tolman, intern begeleider
- Beate Aaldering vertrouwenspersoon
- Eva ten Haaf, antipestcoördinator/ gedragsspecialist

12. Samenwerking met ouders en leerlingen

Sociale veiligheid wordt samen gemaakt. Ouders worden geïnformeerd over de schoolregels, meldroutes en aanpak van pesten. Bij incidenten neemt de school tijdig contact op met betrokken ouders. Wanneer de veiligheid van een hele groep geraakt wordt, kan de directie de groep ouders informeren via Parro of een ouderbijeenkomst, met bescherming van privacy van individuele leerlingen.

Leerlingen krijgen een actieve stem via kindgesprekken, groepsgesprekken, het leerlingparlement en evaluaties van afspraken. Het team voert structureel het gesprek met leerlingen over wat veilig en onveilig voelt, hoe volwassenen reageren en wat leerlingen nodig hebben om te kunnen leren en deelnemen.

13. Jaarlijkse evaluatie en borging

Jaarlijks, bij voorkeur na ontvangst en analyse van de monitor sociale veiligheid, bespreekt het team dit plan en de uitvoering ervan. De evaluatie wordt kort vastgelegd en bevat minimaal:

- Resultaten van de monitor en vergelijking met eerdere jaren;
- Incidenten en terugkerende patronen (zonder onnodige persoonsgegevens);
- Signalen uit kindgesprekken, ouders, team en leerlingparticipatie;
- Werking van preventieve activiteiten en toezicht;
- Effect van ingezette verbetermaatregelen;
- Eventuele scholingsbehoefte van het team;
- Concrete verbeterdoelen voor het volgende schooljaar, met eigenaar en evaluatiemoment.

De uitkomsten van deze evaluatie wordt op verschillende manieren vastgelegd, onder meer in ParnasSys, SharePoint, het scholingsplan en jaarplan.

Bijlage 1. Minimale incidentregistratie

INCIDENTREGISTRATIEFORMULIER

Basisschool De Garve – sociale veiligheid

Doel: incidenten feitelijk vastleggen, passende veiligheidsmaatregelen nemen en afspraken volgen totdat de veiligheid aantoonbaar is hersteld.

Datum	**Tijd**	**Locatie**

Feitelijke beschrijving van gedrag / incident *(wat is concreet gezien/gehoord; vermijd interpretaties)*

Betrokkenen en eventuele getuigen

Directe veiligheidsmaatregelen *(wat is direct gedaan om veiligheid te herstellen/borgen?)*

Beleving en gevolgen voor betrokken leerling(en)

Contact met ouders/verzorgers *(datum, met wie, wijze van contact en kern van de afspraken)*

Duiding van het incident

☐ Conflict ☐ Plagen ☐ Pesten
☐ Discriminatie ☐ Agressie ☐ Seksuele grensoverschrijding
☐ Anders, namelijk: _____

Vervolgafspraken

Verantwoordelijke **Evaluatiedatum**

Evaluatie *(is de veiligheid hersteld en blijft het gedrag gestopt? Welke vervolgactie is nog nodig?)*

Formulier ingevuld door **Datum evaluatie / afsluiting**

Let op: registreer alleen informatie die noodzakelijk is voor de aanpak en opvolging van het incident. Bewaar het formulier volgens de binnen school geldende afspraken voor privacy en dossiervorming.

Bijlage 2. Bronnen en samenhangende documenten
Dit plan is herzien op basis van het bestaande Sociaal veiligheidsplan van De Garve, het Visiedocument burgerschap van De Garve en actuele informatie van de Inspectie van het Onderwijs (geraadpleegd september 2026).

- Inspectie van het Onderwijs – Onderzoekskaders primair onderwijs (actuele bijstelling 2026).
- Inspectie van het Onderwijs – Zorgplicht voor sociale veiligheid op scholen.
- Inspectie van het Onderwijs – Monitor sociale veiligheid en eisen aan monitoringsinstrumenten.
- Inspectie van het Onderwijs – Toezicht op burgerschapsonderwijs en basiswaarden democratische rechtsstaat.
- De Garve – Pedagogisch beleid (herzien september 2025).
- De Garve – Visiedocument burgerschap.
- De Garve – Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- De Garve – Protocol Schorsen en verwijderen (mei 2026).
- De Garve – Schoolgids en klachtenregeling.